

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0013
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. F.H.E. Boerma, mr. E.L.A. van Emden,
leden en mr. P.V. Remmerswaal, secretaris)**

Klacht ontvangen op	: 8 februari 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Datum uitspraak	: 10 januari 2022
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering gedeeltelijk toegewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Cliëntenonderzoek bij bestaande relatie. De consument houdt een betaalrekening aan bij de bank. Op enig moment is zij door de bank verzocht zich online te identificeren. De consument stelt dat de bank ten onrechte geen foto van een bewerkt identiteitsdocument accepteert. De bank heeft aangevoerd dat zij alleen aan haar verplichtingen op grond van de Wwft kan voldoen door identificatie en verificatie aan de hand van een foto of scan van een onbewerkt identiteitsdocument en het vastleggen en bewaren van een volledige kopie daarvan. De commissie oordeelt dat de bank een foto of scan van een onbewerkt identiteitsdocument mag opvragen voor het identificeren en verifiëren van de identiteit van de consument. De bank mag vervolgens een kopie daarvan vastleggen als zij de pasfoto afschermt en een watermerk aanbrengt om misbruik te voorkomen. De consument mag daarom eisen dat de kopie die wordt vastgelegd bewerkt wordt. Dat de bank een onbewerkte kopie wenst vast te leggen, is daarom in strijd met de AVG. De klacht is gedeeltelijk gegrond.

I. De procedure

- I.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de bank; 6) de reactie van de Autoriteit Persoonsgegevens; 7) de reacties daarop van de consument en de bank; en 8) de aanvullende stukken van de bank.
- I.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

- 1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument houdt sinds geruime tijd een betaalrekening aan bij de bank. In de loop van 2019 is de bank begonnen met het opnieuw controleren van de identiteit van haar cliënten. De consument heeft op 2 september 2020 een brief ontvangen met het verzoek zich online te identificeren:

“(..).Om veilig te kunnen bankieren, is het in uw en ons belang dat we uw identiteitsgegevens altijd op orde hebben. Ook moeten we deze gegevens volgens de wet doorlopend controleren. Bij controle is nu gebleken dat uw identiteitsdocument (ID) niet goed in onze administratie staat. Daarom willen we u vragen om uw ID opnieuw aan te leveren. U doet dit gemakkelijk via online bankieren: Internet Bankieren of de ABN AMRO app. (...)”

Waarom is identificeren belangrijk?

Samen met u moeten we ervoor zorgen dat uw identiteitsgegevens juist in onze administratie staan. Dit moet volgens de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), zodat er bijvoorbeeld geen misbruik kan worden gemaakt van rekeningen. Zonder deze gegevens kunt u mogelijk in de toekomst uw producten en/of diensten niet langer blijven gebruiken. Dit voorkomen we liever en daarom vragen we u dus uw ID aan te leveren.(...)”

- 2.2 Bij brief van 25 september 2020 heeft de bank de consument een herinnering gestuurd over de verplichting tot (her)identificatie. De consument heeft vervolgens het online identificatieproces doorlopen op 30 september 2020. Daarbij heeft zij op de voor- en achterzijde van haar identiteitsdocument plakband aangebracht met daarop de tekst ‘ABN AMRO’ en het Burgerservicenummer (hierna: BSN) afgeplakt. Daarna heeft zij de voor het identificatieproces benodigde foto gemaakt van het identiteitsdocument.
- 2.3 Bij brief van 27 oktober 2020 heeft de bank de consument bericht dat het identificatieproces niet goed is verlopen en haar verzocht dat opnieuw te doorlopen.
- 2.4 Op 2 november 2020 heeft de consument een klacht ingediend bij de bank over het identificatieproces. Volgens de consument zou de foto van haar afgeplakte identiteitsdocument moeten volstaan. Op 3 december 2020 heeft zij telefonisch contact gehad met een medewerker van de bank.

In dat gesprek gaf de medewerker aan dat zij op haar identiteitsdocument de datum en instantie mocht zetten, zolang de tekst en de foto op het identiteitsdocument zichtbaar blijven. De consument heeft vervolgens opnieuw een foto van een bewerkt identiteitsdocument aangeleverd.

- 2.5 Op 7 december 2020 heeft de bank telefonisch laten weten dat de foto van het identiteitsdocument wederom niet is goedgekeurd. Bij brief van 5 januari 2021 heeft de bank dat schriftelijk bevestigd. Op 29 januari 2021 is de klacht van de consument definitief afgewezen door de bank, waarna zij op 8 februari 2021 een klacht bij Kifid heeft ingediend.

De klacht en vordering

- 2.6 De consument stelt dat de bank ten onrechte geen bewerkte foto van haar identiteitsdocument accepteert. Zij vraagt zich af of de bank juist handelt. Volgens de website van de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: de AP) kan zij volstaan met een bewerkte kopie of scan, zolang niet door de tekst of de foto op het identiteitsdocument is geschreven. Dit heeft een medewerker van de bank ook aangegeven in het telefoongesprek van 3 december 2020. Op de website van de Rijksoverheid wordt vermeld dat banken en financiële dienstverleners niet verplicht zijn om een kopie of een scan van het identiteitsdocument te maken. Zij zijn enkel verplicht de gegevens van het identiteitsdocument te controleren en vast te leggen. De consument heeft verder gesteld dat het BSN niet nodig is voor identificatie op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Het BSN kan daarom worden afgeschermd.
- 2.7 De consument vordert een verklaring voor recht dat een foto of scan van haar bewerkte identiteitsdocument voldoende is om te voldoen aan de identificatieplicht zoals vastgelegd in de Wwft, zolang al haar persoonsgegevens zichtbaar zijn.

Het verweer

- 2.8 De bank heeft de volgende verweren gevoerd. De bank is op grond van de Wwft verplicht bij bestaande klanten het cliëntenonderzoek, als bedoeld in de Wwft, (opnieuw) te verrichten bij de eerste gelegenheid. Het cliëntenonderzoek bestaat uit identificatie van de cliënt en het verifiëren van diens identiteit. Identificatie en verificatie geschieden door vast te stellen dat een cliënt is wie hij zegt te zijn aan de hand van een foto of scan van een onbewerkt identiteitsdocument. De bank controleert daarbij de echtheidskenmerken van het identiteitsdocument. Het gaat dan om kenmerken zoals een tweede afbeelding van de foto met driedimensionaal effect, voelbaar reliëf, bepaalde tekst die alleen zichtbaar is onder bepaalde lichtval, een watermerk, een documentnummer. De echtheidskenmerken bevinden zich op verschillende plekken over het gehele document. Het tonen van een beschreven of bewerkt identiteitsdocument verhindert de controle van die echtheidskenmerken.

Het aanleveren van een bewerkt identiteitsdocument volstaat daarom niet. Bovendien is de bank vrij om zelf te kiezen hoe zij het identificatie- en verificatieproces inricht.

De bank is op grond van artikel 33 Wwft verplicht om de documenten en gegevens die zijn gebruikt voor het cliëntenonderzoek op opvraagbare wijze vast te leggen. De bank doet dat door een kopie te maken van het identiteitsdocument. Daarmee kan zij aantonen dat zij het identiteitsdocument daadwerkelijk heeft gezien en dat daarin na de identificatie geen wijzigingen zijn aangebracht. Ook om deze reden volstaat het aanleveren van een bewerkt identiteitsdocument niet. De AP bevestigt op haar website dat banken gerechtigd zijn een kopie of scan van identiteitsbewijzen van haar klanten te maken.

Wat de verwerking van het BSN betreft, stelt de bank dat zij op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen verplicht is informatie over haar cliënten aan de belastingdienst door te geven en daarbij het BSN te vermelden. Ook dient de bank het BSN te verwerken voor het depositogarantiestelsel van De Nederlandsche Bank. Uit artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: UAVG) volgt dat het verwerken van het BSN is toegestaan als dat op grond van een specifieke wet is bepaald en als de bank het BSN enkel voor het specifieke doel van die wet verwerkt. De bank is daarom gerechtigd het BSN te verwerken.

3. De beoordeling

- 3.1 De vraag die de commissie moet beantwoorden is of de bank een foto of scan van een onbewerkt identiteitsdocument van de consument mag verwerken om te voldoen aan de verplichtingen onder de Wwft. De commissie komt tot de conclusie dat de bank een foto of scan van een onbewerkt identiteitsdocument mag opvragen om te voldoen aan de identificatie- en verificatieplicht. Een kopie van de foto of scan mag vervolgens alleen worden vastgelegd als de pasfoto is afgeschermd en een watermerk is aangebracht. De commissie licht dat hieronder toe.
- 3.2 Instellingen, waaronder de bank, zijn op grond van de Wwft verplicht cliëntenonderzoek te verrichten. Sinds 25 juli 2018 is de richtlijn (EU) 2015/849, ook wel de vierde anti-witwasrichtlijn genoemd, geïmplementeerd in de Wwft, wat heeft geleid tot aanpassingen van die wet. Die aanpassingen brengen mee dat de eisen aan het cliëntenonderzoek en de uitvoering daarvan verder zijn aangescherpt. Bij bestaande cliënten zal het cliëntenonderzoek opnieuw moeten plaatsvinden bij de eerste gelegenheid (artikel 38 lid 1 Wwft).
- 3.3 In artikel 3 lid 2 sub a Wwft is opgenomen dat het cliëntenonderzoek de instelling in staat moet stellen de cliënt te identificeren en diens identiteit te verifiëren.

Na het verrichten van het cliëntenonderzoek moet de instelling beschikken over alle identificatie- en verificatiegegevens en overige gegevens inzake de identiteit van de cliënt (artikel 5 lid 1 sub c Wwft). De instelling is vervolgens verplicht de verkregen documenten en gegevens die zijn gebruikt voor de naleving van haar verplichtingen met betrekking tot het cliëntenonderzoek vast te leggen. In geval van een natuurlijk persoon gaat het ten minste om de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres en de woonplaats, of een afschrift van het document dat een persoonsidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden. Van het gebruikte identiteitsdocument moet de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte worden vastgelegd. Dit volgt uit artikel 33 Wwft.

- 3.4 Zowel het opvragen van een foto of scan van het identiteitsdocument als het vastleggen daarvan, is een verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG). Het verwerken van persoonsgegevens is onder meer toegestaan wanneer de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting (artikel 6 lid 1 onder c AVG). De AVG neemt daarbij het beginsel van minimale gegevensverwerking als uitgangspunt (artikel 5 lid 1 sub c AVG). Dat beginsel brengt mee dat het aantal gegevens dat wordt verwerkt, moet worden beperkt tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor zij worden verwerkt. Voor bijzondere persoonsgegevens gelden aanvullende regels. Ingevolge artikel 9 AVG is het verboden om bijzondere persoonsgegevens te verwerken, tenzij er een uitzonderingsgrondslag van toepassing is.
- 3.5 Of de bank een foto of scan van een onbewerkt identiteitsdocument mag opvragen, vastleggen en bewaren in het kader van cliëntenonderzoek, hangt daarom af van het antwoord op de vraag of dat noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting onder de Wwft en het doel daarvan. De commissie overweegt dat bij beantwoording van die vraag onderscheid moet worden gemaakt tussen de verplichting tot het *identificeren* en *verifiëren* van de identiteit van cliënten enerzijds (artikel 3 lid 2 sub a Wwft) en de verplichting tot het *vastleggen* en *bewaren* van de daarvoor gebruikte documenten en gegevens anderzijds (artikel 33 Wwft). Het doel van identificatie- en verificatie is immers om er zeker van te zijn dat de klant van de bank is wie hij zegt dat hij is. De instelling zal de overgelegde documenten op echtheid moeten controleren.¹ De bank heeft aangevoerd dat zij dit doet door de echtheidskenmerken van het identiteitsdocument te controleren via een geautomatiseerd proces. Deze echtheidskenmerken bevinden zich over het gehele identiteitsdocument. Het bewerken van het identiteitsdocument leidt ertoe dat deze echtheidskenmerken niet goed leesbaar zijn. Voor het *identificatie- en verificatieproces* mag de bank daarom om een foto of scan van een *onbewerkt* identiteitsdocument verzoeken.

¹ Zie De Nederlandsche Bank, *Leidraad Wwft en Sw*, december 2020, p. 49.

Dit stelt de bank in staat om, al dan niet via het gebruik van een applicatie, de echtheid van het document te controleren. De bank heeft in dit geval voldoende gemotiveerd onderbouwd dat het *noodzakelijk* is om een onbewerkt identiteitsdocument op te vragen om aan haar verplichting tot identificatie- en verificatie van de identiteit van de betreffende cliënt te kunnen voldoen.

- 3.6 Een onbewerkt identiteitsdocument betekent ook zichtbaarheid van de pasfoto. Een pasfoto is een bijzonder persoonsgegeven, omdat hieruit het ras of de etnische afkomst van een consument blijkt. Het verbod om bijzondere persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt, geldt niet als de toepassing geschiedt met het oog op *identificatie* en de verwerking voor dat doel onvermijdelijk is. Dit volgt uit artikel 25 sub a UAVG. Gelet op de voorgaande overweging is aan de vereisten van artikel 25 sub a UAVG voldaan.
- 3.7 Het ligt *anders* bij het *vastleggen en bewaren* van het gebruikte identiteitsdocument. Blijkens de memorie van toelichting (hierna: MvT) bij de Wwft, heeft het vastleggen en bewaren van gegevens uit het cliëntenonderzoek ten doel de bank in staat te stellen waar nodig melding te verrichten aan het meldpunt of om te kunnen voldoen aan een bevel van een opsporingsinstantie.² De gegevens die moeten worden vastgelegd en bewaard zijn genoemd in artikel 33 Wwft. Gelet op het hiervoor genoemde beginsel van minimale gegevensverwerking, is het uitgangspunt dat gegevens die niet in artikel 33 Wwft zijn genoemd, niet verwerkt mogen worden. Verwerkt de instelling meer gegevens, dan zal zij moeten verantwoorden waarom het vastleggen en bewaren van die gegevens noodzakelijk is voor het verrichten van een goed en volledig cliëntenonderzoek.³ De wetgever heeft instellingen hiermee de ruimte gegeven voor differentiatie.
- 3.8 De documenten en gegevens die volgens artikel 33 Wwft moeten worden vastgelegd omvatten onder meer “een afschrift van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden”. Volgens de Richtsnoeren ‘Identificatie en verificatie van persoonsgegevens’ van de AP mogen instellingen een kopie van het gecontroleerde identiteitsdocument vastleggen. Daarmee staat naar het oordeel van de commissie vast dat de bank een kopie van het voor identificatie- en verificatie gebruikte identiteitsdocument of de gebruikte scan of foto van het identiteitsdocument mag vastleggen en bewaren.⁴ Wel dient de bank daarbij rekening te houden met het beginsel van minimale gegevensverwerking, zoals vastgelegd in de AVG en ingevuld door artikel 33 Wwft.

² Zie *Kamerstukken II 2017-2018*, 34 808, nr. 3, p. 35.

³ Zie Ministerie van Financiën en het Ministerie van Justitie en Veiligheid, *Algemene leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)*, 21 juli 2020, par. 8.3.

⁴ Zie ook Geschillencommissie Kifid, nr. 2021-0879, r.o. 3.10.

- 3.9 De bank heeft onvoldoende gemotiveerd waarom het noodzakelijk is om een volledige kopie van het gebruikte identiteitsdocument of de foto of scan daarvan vast te leggen en te bewaren. De motivering van de bank dat zij geen echtheidscontrole kan uitvoeren bij bewerkte foto's of scans, is in dit verband onvoldoende. De echtheidscontrole dient immers de *verplichting tot identificatie van cliënten*, maar niet de *verplichting tot het vastleggen en het bewaren van gegevens*. Uit artikel 33 Wwft volgt *niet* dat de pasfoto op het identiteitsdocument moet worden vastgelegd. De bank zal de pasfoto op de kopie die zij vastlegt daarom moeten afschermen. De bank heeft niet aangetoond dat zij dat in het geval van de consument zou doen als zij een onbewerkte foto van haar identiteitsbewijs aan de bank had gestuurd. De bank moet bovendien maatregelen nemen om te voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van de vastgelegde kopie. Dit kan door een watermerk aan te brengen. In haar verweer heeft de bank aangegeven dat in het geval van de consument niet te kunnen doen. Gelet op het voorgaande is het vastleggen en bewaren van een onbewerkte kopie van het identiteitsdocument van de consument door de bank in strijd met het beginsel van minimale gegevensverwerking, zoals vastgelegd in artikel 5 lid 1 sub c van de AVG.
- 3.10 Hoewel de consument heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het verwerken van haar BSN, ontkomt de commissie er niet aan ook de verwerking van het BSN in haar oordeel te betrekken. Uit artikel 87 AVG in samenhang met artikel 46 UAVG volgt dat het verwerken van het BSN alleen is toegestaan als daarvoor een wettelijke grondslag is. Onder de Wwft bestaat een dergelijke grondslag voor de bank niet. Wel geldt dat de bank op grond van artikel 53 lid 3 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen verplicht is bij het verstrekken van gegevens en inlichtingen aan de Belastingdienst ook het BSN te vermelden. Ook is de bank verplicht het BSN van haar rekeninghouders met De Nederlandsche Bank te delen voor het depositogarantiestelsel. Dit volgt uit artikel 3:17 lid 6 Wft. De bank heeft aangevoerd dat zij gelet op deze verplichtingen gerechtigd is om het BSN van de consument te verwerken. De commissie oordeelt dat het de bank is toegestaan om op grond van deze wettelijke verplichtingen en voortvloeiende doeleinden het BSN van de consument dat is verkregen in het kader van het cliëntenonderzoek onder de Wwft vast te leggen en te bewaren. Dit betekent dat de bank het BSN op de kopie van het identiteitsdocument dat zij vastlegt niet hoeft af te schermen. Wel is de bank gehouden de consument te informeren dat het BSN alleen voor de hiervoor genoemde wettelijke verplichtingen en doeleinden wordt verwerkt.
- 3.11 Resumerend is de commissie van oordeel dat de bank wel een foto of scan van het onbewerkte identiteitsdocument van de consument mag opvragen voor identificatie- en verificatiedoelinden, maar dat zij die foto of scan niet onbewerkt mag vastleggen en bewaren. De bank zal in ieder geval de pasfoto moeten afschermen en een watermerk moeten aanbrengen.

De consument mag daarom niet schrijven op de foto of scan die zij aanlevert ter identificatie. Zij mag wel van de bank eisen dat de kopie die zij vastlegt en bewaart bewerkt wordt. De klacht van de consument is gedeeltelijk gegrond.

4. De beslissing

De commissie verklaart voor recht dat een bewerkte kopie van het identiteitsdocument van de consument volstaat om te voldoen aan de verplichting van artikel 33 Wwft.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Artikel 3 lid 1 en 2

- 1 Een instelling verricht ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme cliëntenonderzoek.
- 2 Het cliëntenonderzoek stelt de instelling in staat om:
 - a. de cliënt te identificeren en diens identiteit te verifiëren;
 - b. de uiteindelijk belanghebbende van de cliënt te identificeren en redelijke maatregelen te nemen om zijn identiteit te verifiëren, indien de cliënt een rechtspersoon is, redelijke maatregelen te nemen om inzicht te verwerven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt, en indien de uiteindelijk belanghebbende lid is van het hoger leidinggevend personeel, noodzakelijke redelijke maatregelen te nemen om de identiteit te verifiëren van de natuurlijke persoon die lid is van het hoger leidinggevend personeel, waarbij de genomen maatregelen en de ondervonden moeilijkheden tijdens het verificatieproces worden vastgelegd;
 - c. het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie vast te stellen;
 - d. een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties uit te oefenen, teneinde te verzekeren dat deze overeenkomen met de kennis die de instelling heeft van de cliënt en diens risicoprofiel, met zo nodig een onderzoek naar de bron van de middelen die bij de zakelijke relatie of de transactie gebruikt worden;
 - e. vast te stellen of de natuurlijke persoon die de cliënt vertegenwoordigt daartoe bevoegd is en in voorkomend geval de natuurlijke persoon te identificeren en diens identiteit te verifiëren;
 - f. redelijke maatregelen te nemen om te verifiëren of de cliënt ten behoeve van zichzelf optreedt dan wel ten behoeve van een derde.

Artikel 5 lid 1

- I Onverminderd artikel 4 is het een instelling verboden een zakelijke relatie aan te gaan met of een transactie uit te voeren voor een cliënt, tenzij:
 - a. zij zelf ten aanzien van die cliënt onderzoek heeft verricht conform artikel 3, (...)
 - b. dit onderzoek heeft geleid tot het in artikel 3, tweede lid, aanhef en onderdelen a, b, c, e en f, derde en vierde lid bedoelde resultaat; en
 - c. de instelling beschikt over alle identificatie- en verificatiegegevens en overige gegevens inzake de identiteit van de in artikel 3, tweede, derde en vierde lid, bedoelde personen.

Artikel 33

- I Een instelling die op grond van deze wet cliëntenonderzoek heeft verricht, of bij wie een cliënt is geïntroduceerd conform de procedure van artikel 5, legt op opvraagbare wijze de documenten en gegevens vast die zijn gebruikt voor de naleving van het bepaalde in artikel 3, tweede tot en met vierde lid, artikel 3a, eerste lid, artikel 6, eerste en tweede lid, artikel 7, tweede lid, en artikel 8, derde tot en met zesde en achtste lid.
- 2 Onder de documenten en gegevens, bedoeld in het eerste lid, zijn ten minste begrepen:
 - a. van natuurlijke personen, niet zijnde uiteindelijk belanghebbenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid:
 - 1°. de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres en de woonplaats, dan wel de plaats van vestiging van de cliënt alsmede van degene die namens die natuurlijke persoon optreedt, of een afschrift van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden;
 - 2°. de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd;
 - b. van natuurlijke personen, zijnde uiteindelijk belanghebbenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid:
(...)

- 3 Een instelling bewaart de in het eerste en tweede lid bedoelde gegevens op toegankelijke wijze gedurende vijf jaar na het tijdstip van het beëindigen van de zakelijke relatie of gedurende vijf jaar na het uitvoeren van de desbetreffende transactie.
- 4 Een instelling beschikt over systemen die haar in staat stellen onverwijld en volledig te reageren op vragen van de Financiële inlichtingen eenheid en van de toezichhoudende autoriteit, waaronder:
 - a. de vraag of zij met een bepaalde cliënt een zakelijke relatie onderhoudt of gedurende een periode van vijf jaar voorafgaand aan het verzoek heeft onderhouden;
 - b. vragen over de aard van de relatie met de bedoelde cliënt.
- 5 De systemen, bedoeld in het vierde lid, voorzien in beveiligde kanalen die de vertrouwelijkheid van de in dat lid bedoelde verzoeken waarborgen.

Artikel 38

- 1 Ten aanzien van cliënten waarnaar reeds cliëntenonderzoek is verricht op grond van deze wet, zoals deze luidde voor inwerkingtreding van de Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn, verricht een instelling het cliëntenonderzoek, bedoeld in artikel 3, eerste lid, bij eerste gelegenheid.
- 2 Onder eerste gelegenheid in de zin van het eerste lid wordt verstaan het eerste moment dat door de cliënt contact wordt opgenomen met de instelling of het eerste moment dat de instelling, met inachtneming van de risicogevoeligheid voor witwassen of financieren van terrorisme van het type cliënt, zakelijke relatie, product of transactie, aanleiding vindt om het cliëntenonderzoek te doen plaatsvinden.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Artikel 5 lid 1 sub c

1. Persoonsgegevens moeten:

(...)

c) toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);

(...).

Artikel 6 lid 1 sub c

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

(...)

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

(...).

Artikel 9

1. Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid zijn verboden.

2. Lid 1 is niet van toepassing wanneer aan een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft uitdrukkelijke toestemming gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens voor een of meer welbepaalde doeleinden, behalve indien in Unierecht of lidstatelijk recht is bepaald dat het in lid 1 genoemde verbod niet door de betrokkene kan worden opgeheven;

b) de verwerking is noodzakelijk met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het arbeidsrecht en het socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht, voor zover zulks is toegestaan bij Unierecht of lidstatelijk recht of bij een collectieve overeenkomst op grond van lidstatelijk recht die passende waarborgen voor de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene biedt;

- c) de verwerking is noodzakelijk ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon indien de betrokkene fysiek of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven;
- d) de verwerking wordt verricht door een stichting, een vereniging of een andere instantie zonder winstoogmerk die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is, in het kader van haar gerechtvaardigde activiteiten en met passende waarborgen, mits de verwerking uitsluitend betrekking heeft op de leden of de voormalige leden van de instantie of op personen die in verband met haar doeleinden regelmatig contact met haar onderhouden, en de persoonsgegevens niet zonder de toestemming van de betrokkenen buiten die instantie worden verstrekt;
- e) de verwerking heeft betrekking op persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
- f) de verwerking is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering of wanneer gerechten handelen in het kader van hun rechtsbevoegdheid;
- g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene;
- h) de verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, medische diagnoses, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, of uit hoofde van een overeenkomst met een gezondheidswerker en behoudens de in lid 3 genoemde voorwaarden en waarborgen;
- i) de verwerking is noodzakelijk om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid, zoals bescherming tegen ernstige grensoverschrijdende gevaren voor de gezondheid of het waarborgen van hoge normen inzake kwaliteit en veiligheid van de gezondheidszorg en van geneesmiddelen of medische hulpmiddelen, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht waarin passende en specifieke maatregelen zijn opgenomen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene, met name van het beroepsgeheim;

j) de verwerking is noodzakelijk met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden overeenkomstig artikel 89, lid 1, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkene.

3. De in lid 1 bedoelde persoonsgegevens mogen worden verwerkt voor de in lid 2, punt h), genoemde doeleinden wanneer die gegevens worden verwerkt door of onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar die krachtens Unierecht of lidstatelijk recht of krachtens door nationale bevoegde instanties vastgestelde regels aan het beroepsgeheim is gebonden, of door een andere persoon die eveneens krachtens Unierecht of lidstatelijk recht of krachtens door nationale bevoegde instanties vastgestelde regels tot geheimhouding is gehouden.

4. De lidstaten kunnen bijkomende voorwaarden, waaronder beperkingen, met betrekking tot de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens of gegevens over gezondheid handhaven of invoeren.

Artikel 87

De lidstaten kunnen de specifieke voorwaarden voor de verwerking van een nationaal identificatienummer of enige andere identifier van algemene aard nader vaststellen. In dat geval wordt het nationale identificatienummer of enige andere identifier van algemene aard alleen gebruikt met passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkene uit hoofde van deze verordening.

Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming

Artikel 25. Uitzonderingen inzake verwerkings persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt

Gelet op artikel 9, tweede lid, onderdeel g, van de verordening, is het verbod om persoonsgegevens te verwerken waaruit ras of etnische afkomst blijkt, niet van toepassing, indien de verwerking geschiedt:

- a. met het oog op de identificatie van de betrokkene, en slechts voor zover de verwerking voor dat doel onvermijdelijk is; of
- b. met het doel personen van een bepaalde etnische of culturele minderheidsgroep een bevoorrechte positie toe te kennen teneinde feitelijke nadelen, verband houdende met de grond ras of etnische afkomst, op te heffen of te verminderen, en slechts voor zover:
 - 1°. de verwerking voor dat doel noodzakelijk is;
 - 2°. de gegevens betrekking hebben op het geboorteland van de betrokkene, diens ouders of diens grootouders, dan wel op andere, bij wet vastgestelde criteria op grond waarvan op objectieve wijze vastgesteld kan worden of iemand tot een bepaalde etnische of culturele minderheidsgroep behoort; en
 - 3°. de betrokkene tegen de verwerking geen schriftelijk bezwaar heeft gemaakt.

Artikel 46. Verwerking nationaal identificatienummer

- 1 Een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven, wordt bij de verwerking van persoonsgegevens slechts gebruikt ter uitvoering van de desbetreffende wet dan wel voor doeleinden bij de wet bepaald.
- 2 Bij algemene maatregel van bestuur kunnen andere dan in het eerste lid bedoelde gevallen worden aangewezen waarin een daarbij aan te wijzen nummer als bedoeld in het eerste lid, kan worden gebruikt. Daarbij kunnen nadere regels worden gegeven over het gebruik van een zodanig nummer.

Algemene wet inzake rijksbelastingen

Artikel 53

- 1 Met betrekking tot administratieplichtigen als bedoeld in artikel 52 zijn de in de artikelen 47 en 48 tot en met 50 geregelde verplichtingen van overeenkomstige toepassing ten behoeve van:
 - a. de belastingheffing van derden;
 - b. de heffing van de belasting waarvan de inhouding aan hen is opgedragen.
- 2 Onverminderd de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, zijn de bij of krachtens de belastingwet aan te wijzen administratieplichtigen gehouden de bij of krachtens de belastingwet aan te wijzen gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming voor de heffing van de belasting van belang kan zijn eigener beweging te verstrekken aan de inspecteur volgens bij of krachtens de belastingwet te stellen regels.
- 3 De administratieplichtigen, bedoeld in het tweede lid, zijn gehouden bij de gegevens en inlichtingen, bedoeld in het tweede lid, het burgerservicenummer te vermelden van degene op wie de gegevens en inlichtingen betrekking hebben.
- 4 Het bepaalde in het eerste lid, aanhef en onderdeel a, is niet van toepassing op de personen en de lichamen als bedoeld in artikel 55, voor zover het de in dat artikel bedoelde gegevens en inlichtingen betreft.
- 5 Ingeval een administratieplichtige een door de inspecteur op het eerste lid, aanhef en onderdeel a, gebaseerde verplichting is nagekomen maar van oordeel is dat de verplichting onrechtmatig is opgelegd, kan hij verzoeken om vergoeding van kosten die rechtstreeks verband houden met deze nakoming. De inspecteur beslist op dat verzoek bij voor bezwaar vatbare beschikking en kent een redelijke kostenvergoeding toe in geval van een onrechtmatig opgelegde verplichting.

Wet financieel toezicht

Artikel 3:17 lid 6

- 6 Een bank voert een administratie die zodanig is dat deze geen belemmering vormt of kan vormen bij de uitvoering van het depositogarantiestelsel. Zij maakt daarbij gebruik van het burgerservicenummer van een depositohouder en, voor zover van toepassing, van diens wettelijk vertegenwoordiger of, in het geval van een rechtspersoon, van diens rechtsgeldig vertegenwoordiger in het belang van de uitbetaling van de vergoeding binnen de ingevolge artikel 3:261, tweede lid, bepaalde termijn, het ingevolge artikel 3:262 vaststellen van de bijdragen, en het toezicht op de naleving van de in de eerste volzin van dit lid opgenomen verplichting.